

De jongste versie van de NEN 1010 is nog maar nauwelijks door het ministerie van Vrom aangewezen in de Regeling Bouwbesluit, of er wordt al weer gewerkt aan een nieuwe.

De laagspanningsnorm wordt altijd weer verder doorontwikkeld. Kan ook niet anders, techniek, markt en maatschappij evolueren voortdurend verder. Normen kunnen en mogen geen belemmering van dat oerproces zijn, wel vraagt het om een continue aanpassing van de normen als vorm van onafhankelijke standaardisatie. Toch is er deze keer meer aan de hand. Niet alleen de inhoud van de NEN 1010 wordt aan de eisen van de tijd aangepast. Ook de manier waarop die vernieuwing tot stand komt wordt geïnnoveerd.

‘Een norm vereist een groot maatschappelijk draagvlak’

Nieuwe koers ontwikkeling volgende **NEN 1010**

De innovatie van de wijze waarop de NEN 1010 voortaan verder wordt doorontwikkeld, voltrekt zich onder interim-voorzitterschap van Rien Boone, in het dagelijks leven werkzaam bij netbeheerder Tennet in Arnhem. “Hiermee willen we proactief reageren op wat er de eerstvolgende jaren komen gaat”, zegt normconsultant Bart Wams bij NEN.

Maatschappelijk en economisch belang Naast technologische, economische en maatschappelijke ontwikkelingen kenmerkt de normalisatie van laagspanningsinstallaties zich door een hoge mate van Europese harmonisatie. De Nederlandse normcommissie wil daarbij beslist niet achterblijven, of zichzelf buiten spel zetten. Tegelijkertijd echter mogen door de Europese harmonisatie geen concessies worden gedaan aan het in ons land bereikte niveau van de

woning- en gebouwinstallaties. En zeker niet aan de veiligheid, betrouwbaarheid en continuïteit ervan. Die aspecten moeten in onze technologieafhankelijke economie en samenleving meer dan ooit gewaarborgd zijn.

De Beleidscommissie Elektrotechnische Producten en Installaties bij het Nederlands Elektrotechnisch Comité (NEC), waarin alle belanghebbende partijen uit de Nederlandse elektrotechniek vertegenwoordigd zijn, heeft daarom besloten dat het vernieuwingsproces van de laagspanningsnorm anders en efficiënter zou moeten worden ingericht.

Consensus

Wams: “Een van de kenmerken van normalisatie in het algemeen is, dat er binnen de betreffende commissies altijd consensus moet komen over de inhoud

van de (nieuwe) norm. Het is niet zo dat een minderheid zich neer moet leggen bij een meerderheid, alle partijen moeten het met elkaar eens zijn. Omdat hun verschillende belangen steeds groter worden en soms zelfs tegenstrijdig zijn, wordt het steeds lastiger die consensus te bereiken en te behouden. Maar het moet, een norm vereist een groot maatschappelijk draagvlak. Anders zal hij nooit écht worden gedragen en breed en goed worden toegepast. Zeker in deze tijd van terugtrekkende overheden, waarin marktpartijen steeds meer in private overeenkomsten moeten regelen. Dit alles vraagt om vernieuwing van de werkwijze van de normcommissie.”

Procedure

Hoe gaat de procedure er nu uitzien? Tot voor kort werd al het werk met betrekking tot de vernieuwing van de NEN 1010 gedaan door één norm-

Bij de Europese harmonisatie van elektrotechnische normen mogen geen concessies worden gedaan aan het in ons land bereikte niveau van woning- en gebouwinstallaties. En zeker niet aan de veiligheid, betrouwbaarheid en continuïteit ervan. Die aspecten moeten in onze technologieafhankelijke economie en samenleving meer dan ooit gewaarborgd zijn.

commissie, bij NEN aangeduid als 'NEC 64 – Installatievoorschriften, lage spanning'.

De eerder genoemd beleidscommissie heeft deze normcommissie de opdracht gegeven de bestaande werkwijze grondig te evalueren en van daaruit een nieuwe te ontwikkelen. Het resultaat hiervan is dat nu onder leiding van Rien Boone een nieuwe Hoofdc commissie

NEC 64 is geformeerd, voor de uitvoering van het beleid.

In de hoofdc commissie worden alle belanghebbende partijen vertegenwoordigd via hun koepelorganisaties, zoals de elektrotechnische installateurs door Uneto-VNI. Andere partijen zijn onder meer Netbeheer Nederland, de nieuwe Fedet (fabrikanten en importeurs van elektrotechnisch materieel), de

NVIB (Nederlandse Vereniging voor Inspectiebedrijven), de Kegrob (namens de grootverbruikers) en de ministeries van Vrom en EZ (zie kader).

Onder de hoofdc commissie is actief een technische commissie, die zich op nationaal en internationaal niveau - bezighoudt met de vernieuwing van de technisch/inhoudelijke bepalingen in de NEN 1010. Daarnaast is er een ►

Structuur NEN 1010-commissie NEC 64

Hoofdcmissie

Interim-voorzitter: Rlen Boone (TenneT).

Leden: Peter Coppes (Uneto-VNI), Sjf Cobben (Netbeheer Nederland), Jan Schutten (Fedet), Jan Verstraten (Kegrob), René Koster (NVIB), Cees Vellekoop, (EZ, Staatstoezicht op de Mijnen), René Visser (VROM, Rijksgebouwendienst).

Technische Commissie

Voorzitter: Sjf Cobben (Liander)

Leden: Jan van der Meer (Adviesbureau Van der Meer), Jan de Jong (Croon Elektrotechniek), Joop Mensink (Croon), Hans Erens (Enexis), Ger Sebregts (Liander), Marc Kobilsek (Draka), Bas Bouman (Eaton), Marcel Wennekes (ABB), Jan Verstraten (DOW), Jeroen den Breems (Akzo-Nobel), Lucien van der Sanden (Van der Heide Bliksembeveiliging en inspecties), Henk van Creij (Parkstad Inspecties), Joost de Koning (Schneider Electric), Gerard de Groot (Hager Tehalit), Henk Bruin (Kenteq), Pouw Jongbloed (ROVC).

Interpretatiecommissie

Voorzitter: vacant.

Leden: Jan van der Meer, Jan de Jong, Hans Erens, Marc Kobilsek, Bas Bouman, Marcel Wennekes, Jan Verstraten, Pouw Jongbloed.

Implementatiecommissie

Voorzitter: Peter Coppes (C+B Advies)

Leden: Jan van der Meer, Ger Sebregts, Marcel Wennekes, Alex Geelen (Vidimus), Pouw Jongbloed, Hans Erens, Peter Treffers (Elektroraad).

- ▶ commissie die zich uitsluitend bezighoudt met de implementatie van de norm in ons land.

En als derde is er een aparte commissie die de norm interpreteert naar de Nederlandse praktijk (vastgelegd in de NPR 5310).

Europa

Waarom is dit alles zo belangrijk? Nieuwe installatietechnologie kan vrijwel alleen nog op Europese of wereldwijde schaal worden ontwikkeld en geproduceerd. Dit in verband met de kosten ervan. Zo werkt de westerse economie nu eenmaal. Daarom moeten ook

steeds meer op dat niveau afspraken worden gemaakt over de componenten en onderdelen waaruit moderne, veilige, intelligente en duurzame installaties worden opgebouwd. In het verlengde daarvan dienen ook de afspraken over de installaties als geheel, zoals in ons land de NEN 1010, steeds internationaler tot stand te komen. Dergelijke onafhankelijke afspraken zijn product- en installatienormen.

IEC 60364

De wereldwijde laagspanningsinstallatienorm IEC 60364 vormt de basis van het Europese harmonisatiedocument HD 60364. Dit HD wordt in Nederland verwerkt tot de nationale NEN 1010. Zo is in 2007 - na jaren van stapsgewijze aanpassingen - onze NEN 1010 zo goed als geheel Europees geworden.

“Daarom”, zegt Wams, “is het van groot belang dat ons land technisch/inhoudelijk optimaal vertegenwoordigd is en blijft op Europees en wereldwijd niveau. Dat doet de technische commissie.”

Implementatie en interpretatie

De wijze waarop in de Europese landen het harmonisatiedocument wordt geïmplementeerd in nationale normen ver-

Door Europese harmonisatie worden de teksten in de Europese laagspanningsnorm waarvan de NEN 1010 is afgeleid steeds ingewikkelder. Toch wil normcommissie NEC 64 de toepassing van de laagspanningsnorm in ons land stimuleren en het draagvlak eronder vergroten. Een speciale implementatiecommissie gaat zich dan ook bezighouden met de leesbaarheid van de NEN 1010.

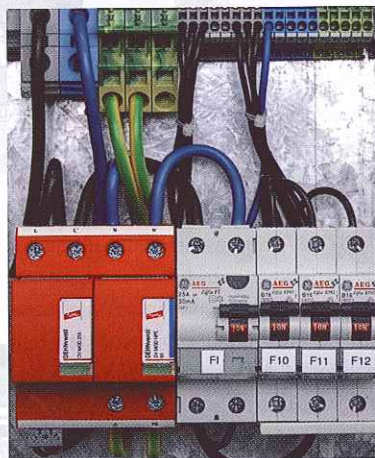
Bij normalisatie gaat het altijd om consensus. Maar het valt beslist niet mee die op Europees, laat staan op wereldniveau, te bereiken. Lidstaten met de meest uiteenlopende elektrotechnische historie moeten zich er immers in kunnen vinden.

schilt van land tot land. In Nederland gebeurt dat in de NEN 1010. Bepalingen die strijdig zijn met zo'n Europees HD dienen uit nationale normen als de NEN 1010 te worden geschrapt. Maar verder mag ieder land binnen de EU in haar nationale laagspanningsnorm vastleggen wat het wil, als het maar niet strijdig is met het Europese HD.

Met deze nationale implementatie en de interpretatie naar de bestaande praktijk gaan in ons land de andere twee gespecialiseerde commissies onder de NEN 1010-hoofdcmissie zich bezighouden.

Beter leesbaar

Waar de implementatiecommissie zich onder meer mee bezig gaat houden is de leesbaarheid van de NEN 1010. Zoals gezegd gaat het bij normalisatie altijd om consensus. Maar het valt beslist niet mee die op Europees, laat staan op wereldniveau, te bereiken. Hierdoor worden de teksten in het HD steeds ingewikkelder, lidstaten met de meest uiteenlopende elektrotechnische historie moeten zich er immers in kunnen vinden. De implementatiecommissie gaat bekijken of en hoe dit

Nieuwe installatietechnologie kan vrijwel alleen nog op Europese of wereldwijde schaal worden ontwikkeld en geproduceerd. Dit in verband met de kosten ervan. Daarom moeten steeds meer op internationaal niveau afspraken worden gemaakt over de componenten en onderdelen waaruit moderne, veilige, intelligente en duurzame installaties worden opgebouwd.

beter en vooral helderder in de volgende Nederlandse NEN 1010 kan worden geformuleerd.

Tot slot blijft de derde commissie de NEN 1010 naar de bestaande Nederlandse praktijk interpreteren in de NPR 5310. Deze Nederlandse praktijkrichtlijn is één van de manieren om in de praktijk te voldoen aan de eisen in de – nu feitelijk Europese – NEN 1010. En dat is dan weer een methode om aan de wettelijke essentiële eisen in het Bouwbesluit en de bijbehorende Regeling te voldoen.

Het vervolg

Nu deze werkwijze en structuur door de Beleidscommissie van het NEC zijn goedgekeurd en de personele invulling voor tachtig procent rond is, kan hij in werking treden. En wat gebeurt er met de interim-voorzitter die dit alles heeft geleid? Bart Wams: "De opdracht van de Beleidscommissie moet eind dit jaar zijn voltooid. Nu zijn we al zo ver dat we alles in de praktijk gaan toetsen, dus dat halen we wel. Daarna gaan we kijken naar de invulling van het voorzitterschap."